

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Codex traditionvm Corbeiensivm

Falcke, Johann Friedrich

Lipsiae ; Gvelpherbyti, 1752

§. 139. De renovatione traditionis Otonis bonorum in pago Hasugo, nec non de villis ad hunc pagum spectantibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36114

§. 139. Renouatio traditionis quam fecit Otto de propria hereditate in pago *Hafugo* (S) nam ne unquam obliuione obliteretur iterum alia uice eam gubernante Corbeiam Warino.

(S) Vinculum huic loco esse cum §. 36, res ipsa loquitur. Quodsi igitur ibidem e testibus iam collegimus, per pagum *Hafugo* designari pagum *Hafego* vel *Hofgo* we. Frequentissima est litterae A et E inter se permutatio. Persisto adhuc eadem in sententia, per illum pagum indicari *Hefli* Pagum, a me nondum, ut credam, impetrare possum. Nam *Hefli* pagus, tam Franconicus quam Saxonicus, nunquam appellatur *Hafugo*, sed *Hefli* seu *Hafli*. Quam ob causam ratio videtur esse ficulna, quam ex hoc §. 139. instituit celeberrimus doctissimusque Grupenius in *Orig. Pyrmont.* p. 148. seq. perhibens, in pago *Hefli* Saxonico legem Saxoniam fuisse in usu. Quamuis enim rem ipsam in dubium reuocare nequeamus, quia pagus *Hefli* Saxonicus in Angaria fuit, atque, in marca *Sturmethi*, eidem fere contigua, legem Saxoniam adhibitam fuisse ac viguisse deprehendimus; ex hoc tamen loco comprobari non posse Ill. Grupenii sententiam arbitramur, siquidem pagus *Hafugo* nullus alius fuit, nisi pagus *Hofgo*we, inter Salam, *Wiperam*, atque *Unstrut* fluuios situs. Ad terras uelque episcopatus *Halberstadensis* eundem pagum *Hafego*we procurrisse, indicat diploma foundationis episcopatus *Halberstadensis* *Hludowici* pii in *J. C. Lunigs Reichs Archiv Spic. Eccles.* P. II. im *Anhang* p. 15. In confinio *Merlapurac* seu *Merseburgi* eundem pagum *Hafagoi* existisse, ex diplomate *Otonis* I, quod correctum exhibuit eruditissimus D. Dan. Eberh. Baringius in *Clauis Diplom.* p. 21, in propatulo est. Limites huius pagi *Hofgo*we designantur in diplomate erectionis archiepiscopatus *Magdeburgici* Tom. I. S. R. G. *Meibomii* p. 732. fluuii *Salla*, *Willerbeck*, et *Wipper*. Hinc *Herm. Conringius* in libro de *Antiquo Helmstadii statu* p. 75. pagum *Hofgo*we non recte distinxit a pago *Hafingau*, quem ab arce *Hessen*, cui vicus adiacet in Principatu *Wolferbuttelensi*, ab urbe *Wolferbutela* duo milliaria distans, nomen accepisse haud secus ac *Meibomius* perhibet. Nam circa arcem *Hessen* pagus *Derlingi* obuius erat. Pagus uero *Hofgo*we ab *Hafagoi*, seu, ut in his traditionibus appellatur, *Hafugo* non est discernendus. Id ipsum adprobant bona, quae *Oto* in pago *Hafugo* donauit ecclesiae *Corbeiensis*, quippe quae fuerunt marca *Mimileuu* et *Meginrichsdorf*, quas abbatia nostra omnino possedit usque ad tempus *Otonis* II. Anno enim 980 permutationem fuisse factam inter *Liudolfum* abbatem *Corbeiensis* et Imperatorem illum, quantum ad haec bona attinet, testatur diploma, quod ex autographi litteris, in *Archiuo Corbeiensis* extantibus, exhibemus. In hoc citra dubitationem omnem per *Mimileuu* designatur *Memleben*, adiecta *Unstruto* fluuio, in qua *Otto* M. vltimum spiritum pie creatori vniuersitatis rerum tradidit anno 973, testante *Widekindo* nostro *Annal. Lib. III.* p. 662. Ante eum pater eius *Heinricus* auceps anno 936 ibidem diem obierat supremum. En diploma:

C In nomine sanctae et indiuiduae trinitatis Otto diuina fauente clementia imperator augustus. omnibus fidei Christianae religiosi cultoribus ac regiae imperiali excellentiae magnitudinem fide debita iure honorantibus astantibus et futuris adhibiti scripti per subiectionem pateat qualiter nos et fidelem nostrum *Liudolfum* uidelicet *corbeiensis* ecclesiae abbatem condecuit quoddam concambium de praediis nostris ob locorum oportunitatem inter nos facere. dedit igitur praefatus *Liudolfus* uenerabilis abbas ex ratione suae abbatiae per manum aduocati sui *Liudolfi* dual *marcas meginrichsdorf* et *mimileuu* dictas in pago *hafegouue* et in comitatu *sigefridi comitis* sitas cum omnibus rebus illuc rite pertinentibus in mancipiis utriusque sexus aedificiis areis agris pratis campis pascuis siluis cunctisque aliis appendiciis quae dici possunt nobis ob nostram petitionem firmiter in proprium atque ad integrum a suo iure et ecclesiae suae in nonum et quod uoto placeat nostro inde agendum redegit. e contra autem in recompensatione huius traditionis abbati praedicto et ecclesiae sibi commissa de portione nonae proprietatis per manum aduocati noni *Liudgeri* dedimus quidquid uisi sumus habere in

Ab anno 867 usque 853 imperante Hludouico et

tradidit ad reliquias s^ci stephani et mox in praesenti domno abbati uuarino con-

uillis budineueldon brungeringhuson lellibechi rebon corbechi et in halgebuson dictis in pago nibibersē et in comitatu asichonis comitis sitis cum omnibus utensilibus illuc iure aspicientibus mancipiis utriusque sexus aedificiis arcibus agris pratis campis pascuis siluis aquis cunctisque aliis pertinentiis quae dici adhuc aliquo modo aut nominari possunt atque hoc a nōro iure in ecclesiae superius dictae et abbatil antefati liudolfi successorumque illius potestatem perpetualiter ibi standum omnino redegitur et imperiali dominatione ad integrum tradidimus. sed quia praescriptus abbas nōrae uotum petitionis sequendo hanc mutuo inter nos factam commutationem comprobauit propter suam dilectionem adiecimus ut ipse suiq. successores in praefatis deinceps locis quietem habeant atq. ut nullus comes uel iudiciaria persona hanc tranquillitatem uiolare praesumat hoc nōro imperii praecepto firmiter interdiximus ut autem huius concambii utrimq. facti traditio per futura de hinc tempora stabilius habeatur hoc nōrae dominationis praeceptum inde conscriptum sigilli nōri impressione signari iussimus manuq. propria ut infra uidetur corroborauimus.

Signum

domni ottonis inuictissimi imperatoris augusti

Hildiboldus ep^{us} et cancellarius ad uicem uuilligisi archicapellani recognoui et sss

Data XVII. kl. oct. anno dominicae incarnationis DCCCCLXXX indict. VII. anno uero regni s^cedi ottonis XX imperii autem XIII. actum Uualahufon sel. amen.

Monogramma Ottonem indicat quartum, non secundum. Aut itaque illud est recentioris manus artificium, aut diploma ipsum laborat.

De villis, intra pagum *Nithersē* in hoc diplomate obuiis, iam supra exposuimus §. 86. not. (n.) Poterit autem primo ex hoc diplomate, ut hoc obiter moneamus, refutari *Ditmarus* episcopus *Merseburgensis*, qui in *Chron. Lib. III. p. 341.* refert, *Ottonem II. pia genetricis suae instinctu Mimileue, ubi pater eius obierit, iusto acquisuisse concambio decimas, quae ad Heresfeld pertinuerint, et congregatis ibi monachis, liberam fecisse abbatiam datis ei rebus necessariis.* Scribere enim *Ditmarus*, non *Heresfeldam*, sed *Corbeiam* debuisset. Deinde uero incertum est, pagum *Hafugo* nomen ab *Hafis* seu *Hofis* accepisse. Et denique anni regni *Otonis II.* numerandi sunt in nostro diplomate a die coronationis eius, *Wormatiae* factae anno 950, ut fit in *Fastis Corbeiensibus MS&is*, diuerso tempore scriptis, et, ut ex litteris apparet, haud vnis. Id uidetur obseruandum contra omnes, qui hucusque de illius coronatione scripserunt, illam in annum 961 reuocantes, ad quam uero peragendam *Otto I.* permotus morbo, in quem anno 960 incidit, ut *Widkindus* noster *Annal. Lib. III. p. 659.* annotauit, adductus fuit. Postea quam enim *Otto* ex hoc morbo conualuerat, filioque suo coronam curarat imponendam, *Romam* anno 961 statuit proficisci et in *Longobardiam* contendere cogitauit.

consignauit iussit et manus uestituram et inde fecit secundum morem *saxonice legif* (T) cum terrae cespice et uiridi ramo arboris quam hereditatem uice beneficii (U) postmodum a praedicto abbate ipse recepit et uxor sua possidendam quam diu quis eorum uixerit testes enno liuthi uoleger uffed uual et alii XXVI.

§. 140.

Thuring comes (V) ut traditionem propriae hereditatis quam olim fecerat renouatione certificaret per omnia ita se peregrisse sicut supra notum est in sua traditione confessus est palam coram his testibus liuthard houlf hered uualdhard heinric et aliis XI.

§. 141.

Tradidit *hadoldus* pro anima patris sui *eilbert* iurnales XXX et locum statuendi domum in *grimilesbusen* (W) testes reginoldus uuichger fidac.

§. 142.

Tradidit *alfric* pro anima fratris sui *obtrit* (X) mansum unum in *falbasus* (Y) testes addasta hemmic theodger beuo.

§. 143.

(T) *Lex Saxonica*, quae in pago *Hafugo* fuit in usu, indicio nobis esse poterit, pagum De Lege *Hafugo* ad Saxoniam nostram olim pertinuisse, ita tamen, ut *Mimileuu* in Thu. Saxonica, ringiae et Saxoniae confiniis extiterit, quia *Mimileuu* in allato diplomate nominatur marca seu limes. *Sigefridus* ergo, in cuius comitatu obuia anno 980 haec marca erat, sine ullo dubio comes, et fortassis marchio, in eadem marca fuit. Videtur is fuisse filius *Thiamari III*, fraterque *Haddonis V*, marchionis orientalis, de cuius prosapia egimus supra §. 104. not. (c) quod aliis perquirendum relinquimus. Legem Saxoniam, cum *Widekindus* noster *Annal. Lib. I. p. 634.* eam diligenter descriptam inueniri referat, quod hic publice significandum esse duximus, latere prodimus in archiuo Corbeiensi. Codicem membranaceum praestantissimum ac optima prorsus notae, qui forma quarta legem Saxoniam complectitur, ibi perlustrari, quem *Widekindus* noster inter ceteros uidetur indicasse. Hoc enim fatendum est, eundem codicem aetati *Widekindi* esse supparem. Dignus est ergo, qui edatur.

(U) Id est, feudi.

(V) De *Thuringo* comite, in villis *Chirsfenbruege* et *Nienthorpe*, quidquid habuit, De comite *Thuringo*, donante, vide supra §. 42. 47. 65.

(W) *Grimilesbusen* villa erat, testante *Registro* nostro, in pago *Hessi* sita. De pago *Hessi* tam Saxonico quam Franconico egimus supra §. 33. not. (v). Sine dubio *Grimilesbusen* hic intelligitur designari Saxonico. *Grimilesbusen* enim est *Grimmelsen* ad *hufen*. *Dimolam*, vno milliari distans ab oppido *Warborg* in episcopatu *Paderbornensi*. De *Hadoldo*, filio *Eilberti*, vide supra §. 104. not. (n).

(X) *Alfricum* cum fratre *Obtrit* supra §. 104. not. (††) et (u) ad stemma *Widekindi* De *Alfrico* retulimus, et, quantum coniectura auguramur, eosdem fuisse filios *Widekindi* Magni, credimus. *Alfrici* vero coniugem extinxisse *Eillogam*, et *Tettam*, abbatissam *Herifordensem*, *Alfrici* filiam fuisse statuimus, permoti ad hanc sententiam partim nomine, quod in stirpe *Widekindi* saepius recurrit, partim donis, quae ipsae tradiderunt, quaeque in pagis *Nethga*, *Hessi*, *Almunga* et *Pathergo* posita erant. Bona enim, in pago *Pathergo* sita, ut sine dubio villo ad *Widekindi* posteris spectarunt, ita bona, in pagis *Hessi* et *Nethga* obuia, indicio esse videntur, feminae *Eillog* originem stirpi *Brunonianae* fuisse innexam.

(Y) Villa *Falbasus* erat in pago *Nithega*, seu *Nethga*, iam vero desolata est. Exstitit De villa vero olim in loco adhuc dicto *dar Valbuser feld* inter oppidum *Peckelsen* et *Ger-Falbasus*, den monasterium, in episcopatu *Paderbornensi* situm.